

ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHOMUTOV, HORNICKÁ 4387

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘÍPRAVNÝ ROČNÍK

(příloha k ŠVP ZV Škola pro budoucnost)

Platnost dokumentu od 1. 9. 2020, č. j. 7ZSCV/277/2020/IDu

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY	4
3.2 ŽIVOTOSPRAVA.....	5
3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	5
3.4 ORGANIZACE	5
3.5 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.6 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	5
3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ	6
3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	6
3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	6
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	6
4.1 REŽIM DNE.....	7
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
5.1 CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	8
5.2 ZÁSADY, FORMY A METODY PRÁCE.....	8
5.2.1 Zásady vzdělávání.....	8
5.2.2 Formy práce	9
5.2.3 Metody práce.....	10
5.3 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	10
5.3.1 Kompetence k učení	10
5.3.2 Kompetence k řešení problémů	11
5.3.3 Kompetence komunikativní	11
5.3.4 Kompetence sociální a personální	11
5.3.5 Kompetence činnostní a občanské	12
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	13
6.1 TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM.....	16
6.2 INTEGROVANÉ BLOKY	16
6.2.1 IB – Ve škole.....	16
6.2.2 IB - Barevný podzim	18
6.2.3 IB – Advent.....	19
6.2.4 IB - Zima čaruje, sněhem kraluje	19
6.2.5 IB – Jarní probuzení	21
6.2.6 IB – Hurá na prázdniny	22
6.2.7 Volná témata	23
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	24
7.1 PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA ROZVOJE A UČENÍ DÍTĚTE V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ ZŠ	27
PŘÍLOHA – ZÁZNAMOVÝ ARCH PRO DIAGNOSTICKOU A PEDAGOGICKOU PRÁCI S DÍTĚTEM V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ ZŠ	29

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu	Školní vzdělávací program pro přípravný ročník
Motivační název	Škola pro budoucnost
Název školy	Základní škola Chomutov, Hornická 4387
Adresa školy	Hornická 4387, 430 03 Chomutov
IČO, RED-IZO	46 789 723; 600 077 365
Bankovní spojení	6139441/0100
Telefon	474 629 890, 474 629 363, 474 629 865
E-mail	reditelka@7zscv.cz
datová schránka	k8dvbbn
Webové stránky	www.7zscv.cz
Právní forma	příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1. 9. 1973
Název zřizovatele	Statutární město Chomutov
Adresa zřizovatele	Magistrát města Chomutova, Zborovská 4602, 430 28 Chomutov
Součásti školy	Základní škola IZO 102 129 312 Školní družina IZO 116 200 065 Školní jídelna IZO 102 653 402
Ředitelka školy	Mgr. Ivana Dudková

2. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Přípravná třída je zřízena, při Základní škole (dále jen ZŠ) Chomutov, Hornická 4387, pro děti v posledním roce školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Děti jsou do přípravné třídy přijímány na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte a doložením doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ).

Přípravná třída (dále jen PT) je bezplatná. Je mezistupněm mezi předškolním a základním vzděláváním. Její hlavní předností je nízký počet žáků (10 – 15 dětí), který umožňuje užší kontakt se školou a individuální přístup pedagoga. Poskytuje systematickou přípravu do povinného vzdělávání v základní škole a pomáhá dětem se snadněji začlenit do vzdělávacího procesu, aby se tím předešlo případným neúspěšným začátkům ve školní docházce. Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují.

Základem pro práci v přípravné třídě je Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), který je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV). Výuka je přizpůsobena individuálním potřebám dětí, je vedena formou hry, kde jsou zařazovány činnosti řízené, spontánní a individuální, v nichž se vzájemně prolínají vzdělávací cíle.

Děti z PT mohou navštěvovat zájmové kroužky a zúčastňovat se všech kulturních, sportovních a soutěžních akcí jako žáci 1. stupně.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Přípravná třída má vlastní učebnu umístěnou v přízemí budovy školy, v pavilónu, kde jsou také umístěny třídy 1. stupně. Učebna je zařízena moderním nábytkem a je rozdělena na část relaxační, odpočinkovou a část pracovní. Interiér třídy je vyzdoben dětskými výtvarnými pracemi. Část relaxační je vybavena hračkami a pomůckami tak, aby dětem poskytovala dostatečnou nabídku činností relaxačních, poslechových, poznávacích, tvořivých, manipulačních a experimentálních. Pracovní část místnosti je vybavena interaktivní tabulí a školními lavicemi s židlemi. Je členěna na několik zón, ve kterých se realizuje spontánně-řízená činnost.

Děti mohou mj. využívat školní tělocvičnu, bazén, sportovní hřiště, počítačovou učebnu, knihovnu. Mohou navštěvovat školní jídelnu a školní družinu. K dispozici mají vlastní šatnu, která se nachází v blízkosti učebny.

3.2 Životaspráva

Škola dbá na zásady správného stravování. Dodržuje se pitný režim. Dopolední svačinu a pití si děti nosí z domova a ve školní jídelně je za úplatu zajištěn oběd. Výběr a složení jídel odpovídá nutričním hodnotám, dle zásad správného stravování. Velká pozornost je věnována pobytu dětí venku, který je uskutečňován formou tematických vycházek, pobytem na školním nebo dětském hřišti.

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové psychosociální podmínky, aby se děti cítily ve škole spokojeně a bezpečně. Ve škole udržujeme vstřícnou a klidnou atmosféru. Jednáme podle individuálních potřeb dítěte, dáváme možnost se ke všemu vyjádřit. Snažíme se dětem naslouchat a rozumět jim. Učíme děti vzájemně si pomáhat, požádat o pomoc, dohodnout se, ale také respektovat daná pravidla. Podporujeme samostatnost dětí, oceňujeme jejich snahu a dostatečně chválíme.

3.4 Organizace

Při výuce je dodržován pravidelný denní řád, který se částečně přizpůsobuje individuálním potřebám dětí a reaguje na aktuální změny. Každý den zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity, zajišťujeme potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Usilujeme o to, aby činnosti spontánní i řízené byly v denním programu vyvážené, aby děti mohly spontánní hru dokončit nebo se k ní vrátit. Děti mohou pracovat svým tempem, střídají se aktivity klidové a dynamické. Aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování. Vytváříme podmínky pro hromadné, skupinové, samostatné práce dětí i spontánně řízené činnosti. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

3.5 Řízení školy

Přípravná třída je součástí ZŠ. Její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitelky školy.

3.6 Personální zajištění

V PT působí učitelka, která má odpovídající vzdělání a kvalifikaci dle § 8a zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích, v platném znění, respektuje odborné zásady a pravidla profesní etiky. Další personální zajištění vychází z doporučení ŠPZ.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v PT, o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení na třídních schůzkách (dále jen TS) a konzultacích. Nabízíme rodičům možnost podílet se na dění v ZŠ.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Nižší počet dětí ve třídě umožňuje plně se věnovat dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Snažíme se, aby vzdělávací program vytvářel těmto dětem optimální podmínky pro individuální osobnostní rozvoj a vytvářel přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí. Poskytujeme podpůrná opatření (dále jen PO) v souladu s jejich definicí v § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dětem se SVP je věnována speciálně pedagogická péče dle doporučení ŠPZ. Těmto dětem je potřeba poskytnout PO. Pro děti s přiznanými PO prvního stupně (dále jen PO1) je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) a pro děti s přiznanými PO od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a na základě písemné žádosti zákonných zástupců dítěte. Pravidla pro použití PO školou a ŠPZ stanovuje vyhláška č. 27/ 2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Zvláštní pozornost je zaměřena na prevenci narušených komunikačních schopností.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Zjišťování nadání u dítěte provádí ŠPZ. Pro děti nadané se taktéž vypracovává IVP, kde je doplněna nabídka dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a širí obvyklé vzdělávací nabídky.

Naše škola dodržuje podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Vycházíme z pravidel, která stanovuje vyhláška č. 27/ 2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

O zařazování dětí do PT rozhoduje ředitelka školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení ŠPZ, které k žádosti přiloží zákonný zástupce v době zápisu dítěte k povinné školní docházce.

Vzdělávací program trvá jeden rok. K dokumentaci se používá třídní kniha (dále jen TK) a třídní výkaz.

Nejvyšší počet dětí ve třídě je 15 a počet hodin vychází z časové dotace pro 1. ročník stanovený ŠVP ZŠ Škola pro budoucnost. Činnostní bloky jsou rozděleny na kratší časové úseky se střídáním aktivit podle potřeb dětí.

Učitelka vede pro každé dítě Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v PT. Při vstupu dítěte a v každém čtvrtletí školního roku provádí učitelka diagnostiku deseti základních dovedností žáka. Na závěr roku vypracovává slovní hodnocení o průběhu předškolního vzdělávání.

4.1 Režim dne

Jednotlivé činnosti a jejich časové dotace mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu, uspokojení a zájmu dětí. Všechny aktivity se navzájem prolínají. Časové rozmezí jednotlivých činností je pouze orientační.

7:40 – 8:00	scházení, příprava na vyučování
8:00 – 8:45	1. činnostní blok
8:45 – 8:55	přestávka (hygiena, relaxace)
8:55 – 9:40	2. činnostní blok
9:40 – 10:00	přestávka (hygiena, svačina, relaxace)
10:00 – 10:45	3. činnostní blok
10:45 – 10:55	přestávka (hygiena, relaxace)
10:55 – 11:40	4. činnostní blok
11:40 – 12:00	ukončení vyučování (odchod domů, příp. do školní družiny, oběd)

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP PT je přílohou ŠVP naší ZŠ s motivačním názvem: Škola pro budoucnost a je určen na období jednoho roku.

Je vypracován v souladu s RVP PV a upraven tak, aby umožnil snadnější začlenění do vyučovacího procesu v 1. ročníku ZŠ a eliminovaly se budoucí možné neúspěchy dítěte.

Myšlenka ŠVP je pojátkem mezi všemi činnostmi s dětmi, včetně realizací školních i mimoškolních akcí. Program zasahuje všechny oblasti vývoje dítěte a nabízí taková témata, která seznamují děti s realitou všedního života.

5.1 Cíle vzdělávání

Hlavním cílem je, aby dítě před vstupem do 1. ročníku ZŠ získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy k tomu, aby se mohlo dále aktivně rozvíjet a vzdělávat. V souladu se všeobecnými cíli současného vzdělávání a vzhledem k věku dítěte to znamená:

- rozvíjet a podporovat sebevědomí dítěte, jeho spokojeného prožívání, sebejistotu a důvěru ve vlastní schopnosti;
- učit děti dívat se kolem sebe, být otevřené poznání;
- učit děti přijímat změny a přizpůsobovat se jim;
- učit děti žít mezi ostatními, spolu s nimi komunikovat, nacházet mezi nimi své kamarády pro život, hru i učení;
- učit je snášenlivosti a toleranci k odlišnostem druhých;
- rozvíjet v nich schopnosti uplatnit se a prosadit se mezi ostatními.

5.2 Zásady, formy a metody práce

Ve výchovně vzdělávací práci s dětmi dodržujeme základní pedagogické zásady a formy práce. Používáme metody, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání, k přemýšlení a formulování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí. Základem jsou organizované činnosti, které svým obsahem i formou práce odpovídají stupni vývoje dětí.

5.2.1 Zásady vzdělávání

- **Zásada úcty ke každému člověku** – úcta ke druhým lidem i k sobě samotnému jsou dva základní projevy lidské důstojnosti. Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami.
- **Zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti** – uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte, které je podněcují, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.
- **Zásada opory o kladné rysy dítěte** – denním intenzivním kontaktem dítě dobře poznáváme, snažíme se nacházet jeho kladné stránky, vyzvedáváme pozitivní stránky dítěte a chválíme, negativní projevy se snažíme usměrnit hned na začátku, volíme postupy vhodné a účinné v předškolním věku.
- **Zásada aktivity dětí** – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte (hry, projekty, dramatizace, apod.), vyhýbáme se metodám, kdy je dítě v roli pasivního posluchače či příjematele hotových poznatků.

- **Zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem** – vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důsledné při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dětí. Dáváme dětem možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se.
- **Zásada všestranného rozvoje osobnost učitele** – soustavně a cíleně se vzděláváme, zaměřujeme se na rozvoj pedagogických dovedností, rozvoj komunikačních schopností. Vzděláváme se i v oblastech, které přímo nesouvisí s oblastí předškolního vzdělávání, ale rozvíjí celkovou vzdělanost a přehled každé učitelky.
- **Zásada názornosti** – při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při kterých je zapojeno více smyslů (zrak, sluch, hmat, čich, chuť). Využíváme aktivity dětských smyslů, touhy dětí po poznání a chuti se účastnit zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace.
- **Zásada trvalosti** – zapamatujeme si 10 % toho, co slyšíme, 15 % toho co vidíme, 20 % toho, co současně vidíme i slyšíme, 40% toho, o čem diskutujeme, 80 % toho, co přímo zažijeme nebo děláme, 90 % toho, co se pokoušíme naučit druhé. Tento poznatek nás vede k volbě optimálních metod a činností s dětmi.

5. 2. 2 Formy práce

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.). Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje inkusivní formy ve výuce.

- **Hromadná (frontální) výuka** - učitelka při ní pracuje hromadně se všemi dětmi ve třídě jednou společnou formou, se stejným obsahem činnosti. Vyznačuje se společnou prací dětí ve třídě s dominantním postavením učitelky, která řídí, usměrňuje a kontroluje veškeré jejich aktivity. Hromadná výuka nejčastěji sestává z úseků vedených frontálně a z momentů individuální práce žáků.
- **Skupinová (kooperativní) výuka** - děti pracují ve skupinách (dvojice nebo větší skupiny) vytvořených podle různých kritérií, např. obtížnosti úkolu, výkonu a učebního tempa dětí. Je založena na jejich spolupráci (kooperaci) mezi sebou při řešení různě náročných problémů a úloh, ale i na spolupráci třídy s učitelkou.
- **Samostatná práce žáků a individualizovaná výuka** - je učební aktivita, při níž děti získávají poznatky vlastním úsilím, relativně nezávisle na cizí pomoci a vnějším vedení. Jejím určujícím znakem je postupné přebírání odpovědnosti za výsledky učebního procesu dítětem samým. Individualizovaná výuka vychází z individuálních potřeb dětí, při níž se diferencují cíle i používané postupy.

5.2.3 Metody práce

Klademe velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Vzdělávací program je individualizovaný, učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky.

Při práci s dětmi využívá tyto metody práce:

- **Metody slovní** - vyprávění, vysvětlování, přednáška, rozhovor;
- **Metody názorně - demonstrační** - předvádění a pozorování, práce s obrazem, instruktáž;
- **Metody dovednostně - praktické** – napodobování, manipulování, experimentování, vytváření dovedností;
- **Aktivizující metody** - metody diskuzní, heuristické, řešení problému, situační, inscenační, didaktické hry;
- **Komplexní výukové metody** - projektová výuka, výuka dramatem, otevřené učení, učení v životních situacích, brainstorming, televizní výuka, výuka podporovaná počítačem.

5.3 Klíčové kompetence

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP PV a které tvoří jeho základní strategii.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- 1) Kompetence učení
- 2) Kompetence k řešení problémů
- 3) Kompetence komunikativní
- 4) Kompetence sociální a personální
- 5) Kompetence činnostní a občanské

5.3.1 Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na nabídnutou činnost a záměrně si zapamatuje;
- při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat výsledků;
- odhaduje svoje cíle, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výsledky druhých;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi;

- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;
- má elementární poznatky o světě lidí (kultury, přírody a techniky), který ho obklopuje;
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení;
- soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislosti;
- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

5.3.2 Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění a problémů okolí;
- problémy řeší na základě zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie);
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli a ta, která funkční nejsou – dokáže se rozhodnout mezi nimi;
- nebojí se chybovat, pokud nachází kladné ocenění za snahu, nejen za úspěch;
- chápe, že vyhýbání se řešení problémů, nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou.

5.3.3 Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog;
- umí používat komunikaci verbální i neverbální;
- dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady;
- komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu;
- dovede využít prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, telefon ...).

5.3.4 Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za své jednání odpovídá a nese důsledky;
- rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, chápe pomoc slabšímu;
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim;
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem;

- při setkání s cizími, neznámými lidmi se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci umí odmítnout;
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování.

5.3.5 Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, řídit a vyhodnocovat;
- dokáže rozpoznat a využít své silné stránky, poznávat stránky slabé;
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých;
- zajímá se o druhé, je otevřené aktuálnímu dění;
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat;
- chápe, že při tom, co dělá, se může rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost;
- dbá na osobní zdraví a bezpečí své i ostatních, chová se odpovědně s ohledem na bezpečné okolní přírodní i společenské prostředí.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Východiskem pro plánování vzdělávacího obsahu v PT jsou cíle a vzdělávací oblasti RVP PV (dále jen oblasti).

Vzdělávací obsah je rozdělen do šesti integrovaných bloků (dále jen IB) s názvy blízkými dětem. Vzhledem k tomu, že program v PT je podřizován individuálním potřebám dětí a učitelka pracuje i podle IVP, jsou obsahy bloků orientační.

Ve vztahu mezi IB a oblastmi platí, že bloky jsou tvořeny tak, aby integrovaly všechny oblasti (s tím, že některá oblast může převažovat, jiné se může blok dotýkat jen velmi okrajově); tyto bloky jsou tedy vzhledem k oblastem průřezové.

Většina vzdělávací nabídky stanovená v RVP prolíná všemi bloky a průběžně rozvíjí dítě ve všech níže zmíněných pěti oblastech, u nichž jsou uvedeny jejich dílčí vzdělávací cíle, které vyjadřují, co by měla učitelka v průběhu předškolního vzdělávání sledovat, co by měla u dítěte podporovat.

Dítě a jeho tělo	
Vzdělávací cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Získat kladný vztah ke svému tělu; • respektovat odlišnosti vlastního těla i odlišnosti druhých pečovat o své tělo a chránit své zdraví; • připravit dítě po stránce fyzické a psychické na školní režim rozvoj a užívání smyslů; • zvládnout pohybové, výtvarné a pracovní činnosti přiměřeně věku komplexní příprava na psaní prevence specifických poruch učení.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové činnosti – běh, skoky, napodobování pohybu, pohyb s hudbou, rytmický pohyb, cvičení na tělocvičném nářadí a s tělocvičným náčiním, pohybové a míčové hry, vycházky do okolí školy; • sebeobslužné činnosti a péče o tělo – převlékání, obouvání, vázání kličky, činnosti podporující základní hygienické návyky, činnosti zaměřené na zvládnutí základních návyků při stolování, činnosti zaměřené na poznání vlastního těla a jeho částí; • grafomotorické činnosti – systematické uvolňování ruky, cviky na správné držení tužky, grafomotorické cviky, psaní některých tiskacích písmen, psaní číslic 1-10, činnosti zaměřené na správné sezení při psaní; • výtvarné a pracovní činnosti – práce s papírem (trhání, skládání, stříhání, lepení apod.), kreslení, malování, práce s modelínou, práce s látkou, vlnou, rozvoj jemné motoriky (navlékání, přebírání a třídění, montážní a demontážní činnosti).

Dítě a jeho psychika	
Vzdělávací cíle	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj řečových a komunikačních schopností a dovedností kultivovaný mluvený projev správná výslovnost jednotlivých hlásek schopnost sebekontroly schopnost respektovat sociální a rasové odlišnosti rozvoj vlastního projevu a estetického citění.
Vzdělávací nabídka	<i>Jazyk a řeč</i>
	<ul style="list-style-type: none"> Dechová a artikulační cvičení, gymnastika mluvidel, rytmické hry se slovy, slovní hádanky, rozhovor, vyprávění vlastních zážitků, poslech a převyprávění krátkého textu, sledování divadelních představení, přednes básničky, seznámení dětí s jednotlivými písmenky abecedy, rytmické slabikování slov, cvičení ke slyšení počátečních a koncových hlásek ve slově, rozpoznání krátké a dlouhé slabiky, dramatizace.
	<i>Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace</i>
	<ul style="list-style-type: none"> Volná hra, sestavování celku (puzzle), dokreslování podle předlohy, hry k rozvoji smyslového vnímání, hledání rozdílů, protikladů, třídění, vyřazování, poznávání barev, seznámení se základními geometrickými tvary, logické střídání předmětů, činnosti podporující prostorovou orientaci, hry na orientaci v číselné řadě 1-10, hry na rozvoj logického myšlení.
	<i>Sebepojetí, city, vůle</i>
	<ul style="list-style-type: none"> Samostatná a skupinová volná hra, hry umožňující rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání, vnímat a projevovat, co cítím.

Dítě a ten druhý	
Vzdělávací cíle	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se základními pravidly slušného chování; rozvíjet schopnost komunikovat se svými vrstevníky i s dospělými rozvoj sociálního citění; získat pozitivní vztah k naší škole.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> Hudební, výtvarné a dramatické činnosti podporující rozvoj komunikačních dovedností aktivity podporující vytváření vztahů přátelství v kolektivu třídy; činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, ve kterém dítě žije – rodina – členové rodiny a vztahy mezi nimi, škola, kolektiv dětí apod. četba příběhů; seznámení s pracovníky naší školy, společné akce.

Dítě a společnost	
Vzdělávací cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace ve světě lidí, kultury, osvojit si poznatky o prostředí, ve kterém dítě žije seznámit se s národnostními rozdíly; • aktuální orientace v dění ve svém okolí.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupodílení se na společných aktivitách třídy a školy; • výtvarné, hudební a dramatické činnosti zaměřené k určitým příležitostem navštěvování kulturních akcí; • orientace v různých zaměstnáních, mít povědomí o náplni některých pracovních činností.

Dítě a svět	
Vzdělávací cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Získání pozitivního vztahu k přírodě a ke svému okolí; • osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k péči o okolí a ochrana dítěte před nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu; • vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, planetou Zemí; • probudit zájem o získávání nových poznatků a informací.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznávat a sledovat změny v přírodě – roční období, živá a neživá příroda, přírodní jevy, počasí; • činnosti vedoucí k orientaci v říši zvířat – poznávat domácí zvířata, jejich zvuky, jejich mláďata, čím se živí, jejich užitečnost pro člověka; • orientovat se mezi zvířaty volně žijícími a cizokrajnými, poznávat jejich přirozené prostředí poznávat některé květiny, keře, stromy; • využívání darů přírody – ovoce, zelenina, sběr lesních plodů činnosti podporující ochranu přírody úklid kolem školy, péče o svou třídu; • seznamování dětí s lidmi, kteří se starají o zvířata; • činnosti podporující orientaci dětí v dopravních situacích – bezpečnost provozu, základní dopravní prostředky, chování na ulici, poučení o možných nebezpečných situacích a dostupné pomoci – policie, hasiči, záchranná služba, návštěva těchto zařízení.

6.1 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program přípravné třídy (dále jen TVP PT) vychází se ŠVP PT. Je pracovním dokumentem učitelky v PT, která ho vytváří podle konkrétních potřeb a možností dětí dané třídy. Učitelka vychází z šesti IB, jejichž podtémata jsou pro ni pouze orientační. Při své práci jí mohou být oporou Konkretizované očekávané výstupy RVP PV (Materiál pro PV, č. j. MŠMT - 9482/2012-22) i „Teorie rozmanitých inteligencí“ od amerického psychologa a pedagoga Howarda Gardnera a jeho následovníka Thomase Armstronga, který inteligence nazval „chytrostmi“ a řekl, že každý je na něco chytrý.

Dostatek prostoru bude vyčleněno na opakování a upevňování poznatků a dovedností podle individuální potřeby jednotlivých dětí. Nabídka činností v TVP PT bude doplněna o projekty na témata, která budou společná i pro žáky prvního stupně ZŠ.

Obsah TVP PT

- a) Název IB
- b) Název podtématu
- c) Konkrétní cíle a záměry podtématu
- d) Plánované činnosti (od – do / týden)
- e) Doplnující činnosti (plánované akce, projekty třídy ad.)
- f) Poznámky
- g) Použitá literatura, pomůcky apod.

6.2 Integrované bloky

V úvodu každého bloku je uvedena jeho charakteristika. IB obsahují cíle, vzdělávací nabídku a podtémata, jejichž výběr a použití je v kompetenci učitelky.

6.2.1 IB – Ve škole

IB je naplánován na měsíc září. Je významný především pro vytváření a zpřesňování společných pravidel soužití všech aktérů na naší ZŠ. Děti se seznamují s novými kamarády, sdělují si své zážitky z prázdnin. Seznamují se s režimem a pravidly školy. Upevňují si tato pravidla. Rovněž si upevňují hygienické a sebeobslužné návyky. Důraz je kladen na adaptaci.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
<p>Jak to chodí ve škole. Já a moji kamarádi. Škola a okolí. Naše pravidla. Zážitky z prázdnin.</p>	<p>Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.</p> <p>Rozvoj porozumění řeči.</p> <p>Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, radosti z objevování).</p> <p>Získání relativní citové samostatnosti.</p> <p>Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.</p> <p>Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.</p> <p>Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.</p> <p>Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.</p>	<p>Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s vrstevníky i s dospělými.</p> <p>Interaktivní hry, hudebně pohybové hry.</p> <p>Kooperativní činnosti.</p> <p>Aktivity podporující sbližování dětí a uvědomování si vztahů mezi lidmi.</p> <p>Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování.</p> <p>Hry a činnosti vedoucí dítě k ohleduplnosti k druhému, rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu.</p> <p>Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije.</p> <p>Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí PT na ZŠ.</p> <p>Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu.</p>
<p>Očekávané výstupy:</p> <p>Navazovat kontakty s dospělým, překonávat stud. Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat dětská přátelství. Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Uplatňovat své individuální potřeby, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou. Spolupracovat s ostatními. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, dodržovat herní pravidla. Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc. Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování apod. Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory. Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Adaptovat se na život ve škole, zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn. Zvládnout sebeobsluhu a pracovní úkony. Poznat si své věci. Znáť jména kamarádů.</p>		

6. 2. 2 IB - Barevný podzim

IB je zasazen do podzimního období. Součástí IB jsou 4 podtémata, která zahrnují měsíc říjen a listopad. V tomto bloku pozorujeme změny v přírodě, které se s příchodem podzimu objevují. Listí se zbarvuje a opadá, slunce už tolik nehřeje. Pozorujeme volně žijící živočichy a vyprávíme si, jak se zvířata připravují na zimu (některá si dělají zásoby, jiná jsou odkázána na pomoc člověka). Zaměřujeme se i na vnímání rozmanitosti počasí. Pracujeme s podzimními plody a přírodninami.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
Plody a barvy podzimu. Keře a stromy. Pčasí. Zvířata na podzim.	<p>Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.</p> <p>Rozvoj neverbální formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).</p> <p>Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů).</p> <p>Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).</p> <p>Rozvoj sociální citlivosti.</p> <p>Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se).</p> <p>Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.</p>	<p>Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety.</p> <p>Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě.</p> <p>Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších medií.</p> <p>Kognitivní činnosti.</p> <p>Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí.</p> <p>Výlety do okolí.</p> <p>Hudebně pohybové hry.</p>
<p>Očekávané výstupy:</p> <p>Orientovat se bezpečně ve známém prostředí. Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí. Mít povědomí o širším přírodním prostředí. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý. Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v ZŠ. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. Zvládnout základní pohybové dovednosti. Sladit pohyb s rytmem a hudbou.</p>		

6. 2. 3 IB – Advent

IB je naplánován na měsíc prosinec. Vychází z českých lidových tradic a seznamuje děti s tradicemi a zvyky Vánoc, významem adventu a základními pranostikami. Děti se aktivně podílejí na přípravách těchto svátků, chystají besídky pro rodiče, společně zdobí třídy. Toto období je zdrojem mnoha prožitků, které jsou zdrojem k posilování vztahů v rodině i v PT.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
Mikuláš. Předvánoční radovánky. Než zazvoní zvoneček. Těšíme se na Vánoce.	Zdokonalení práce s dechem. Rozvoj mluvního projevu a vyjadřování. Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie. Rozvoj citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. Posilování prosociálního chování v rodině. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. Vnímání a přijímání základní hodnoty v tomto společenství uznávané. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.	Spontánní hra. Činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu. Estetické a tvůrčí aktivity. Hry na téma přátelství, rodiny. Dramatické činnosti. Přípravy a realizace společenských slavností v rámci zvyků a tradic. Činnosti relaxační a odpočinkové. Zdobení vánočního stroměčku. Mikuláš v PT.
Očekávané výstupy: Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás. Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby...). Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.		

6. 2. 4 IB - Zima čaruje, sněhem kraluje

IB je naplánován na 2 zimní měsíce - leden, únor. Pozornost je věnována na vytváření kladných postojů ke zdravému životnímu stylu a sportu. IB nabízí prostor pro zimní radovánky, seznámení se zimními sporty a pro pozorování změn v zimní přírodě. Důležité je i vhodné oblečení do sychravého počasí. Nezapomínáme ani na zvířátka v zimě a společně s dětmi plníme krmítka apod.

V PT se chystá karneval a s ním se děti seznamují s tématem masopustu.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
<p>Zimní hry a sporty. Moje tělo. Pečujeme o sebe. Zdraví a výživa. Nemoc, úraz. Zvířata v zimě. Jak se oblékáme. Masopust.</p>	<p>Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech.</p> <p>Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví.</p> <p>Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.</p> <p>Rozvoj paměti a pozornosti.</p> <p>Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.</p> <p>Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.</p> <p>Rozvoj společenského i estetického vkusu.</p> <p>Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.</p>	<p>Aktivita seznamují dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky v jeho kulturním prostředí.</p> <p>Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm.</p> <p>Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (pokusy, manipulace s různými materiály).</p> <p>Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí.</p> <p>Činnosti směřující k prevenci úrazů.</p> <p>Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů.</p> <p>Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině.</p> <p>Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy.</p>
<p>Očekávané výstupy:</p> <p>Všimát si změn a dění v nejbližším okolí. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti. Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair. Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami... Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat. Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat. Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy. Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví. Pojmenovat části těla.</p>		

6. 2. 5 IB – Jarní probuzení

IB je naplánován na všechny jarní měsíce – březen, duben a květen. Pozorujeme změny v přírodě spojené s odcházející zimou. Chystáme se na velikonoční svátky, zdobíme kraslice. Na jaře se také rodí spousta mláďat. Předškolákům se blíží zápis a těšení se do školy. Duben ukončíme pořádným čarodějnickým rejdním. A nezapomínáme na svátek maminek. Pozornost je věnována vnímání času a rozvoji schopnosti uvažování v různých časových dimenzích.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
Příroda se probouzí. Velikonoce. Zvířata a mláďata. Rej čarodějnic. Svátek maminek. Sporty a hry v přírodě. Orientace v čase: rok, roční období, měsíce v roce. Co dělám celý den, měsíc, rok.	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání. Rozvoj schopnosti sebeovládání. Posilování prosociálního chování ve škole. Vytvoření základů pozitivního vztahu ke kultuře a umění. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.	Artikulační, řečové, sluchové hry. Samostatný slovní projev na určité téma. Přednes, dramatizace, recitace, zpěv. Přímé pozorování přírodních, kulturních objektů i jevů v okolí dítěte. Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti. Sociální a interaktivní hry. Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování. Výtvarné činnosti.
Očekávané výstupy: Porozumět slyšenému. Naučit se z paměti krátké texty. Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. Poznat některá písmena a číslice. Poznat napsané své jméno. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společenském řešení. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím.		

6. 2. 6 IB – Hurá na prázdniny

IB je naplánován na letní měsíc červen. Začíná Mezinárodním dnem dětí (MDD) a směřuje k ukončení školního roku. Děti v tomto období hodnotí, jak se jim podařilo plnit plánované aktivity, jsou vedeni k sebehodnocení. IB je završen slavnostním ukončením docházky v PT.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
Slavíme, radujeme se - Den dětí. Se sluníčkem na výlet - významná místa města Chomutov. Hurá na prázdniny. Plánování činností. Letní sporty.	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky. Uvědomění si vlastního těla. Rozvoj komunikativních dovedností. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení. Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. Rozvoj kooperativních dovedností. Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.	Lokomoční pohybové činnosti. Zdravotně zaměřené činnosti. Hudebně pohybové hry. Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí. Komentování zážitků a aktivit. Vyprávění toho, co dítě slyšelo, shlédlo. Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti. Výtvarné a pracovní činnosti. Kooperativní hry. Vycházky do přírody. Výlety.
Očekávané výstupy:		
Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách. Učit se nová slova a aktivně je používat. Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení. Naučit se nazpaměť krátké texty. Uvědomovat si své možnosti a limity. Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch. Zachovávat správné držení těla. Ovládat koordinaci ruky a oka, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem.		

6. 2. 7 Volná témata

V tomto bloku jsou témata, která nejsou závislá na ročním období. Učitelka si tato témata vybírá a včleňuje do svého TVP dle své volby, během celého roku.

Děti se seznamují se svým okolím, zemí, ve které žijí, jejími zvyky a tradicemi. Dozívají se ale i o jiných zemích, jiných kulturách. Učí se starat o své zdraví a upevňovat si znalosti o bezpečném chování. K tomu se pojí i téma dopravy a bezpečné chování na silnici. Seznamují se také s různými řemesly a povoláními.

Podtémata	Cíle	Vzdělávací nabídka
<p>Vesmír. Řemesla a povolání. Jiná etnika a kultury. Zdraví a bezpečnost. Doprava. Náš stát.</p>	<p>Rozvoj a užívání všech smyslů.</p> <p>Rozvoj neverbálních komunikativních dovedností.</p> <p>Vytváření základů pro práci s informacemi.</p> <p>Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.</p> <p>Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.</p> <p>Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.</p> <p>Vytvoření základů aktivních postojů ke světu.</p> <p>Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.</p>	<p>Využívání praktických ukázek, přirozených podnětů k seznamování s elementárními reáliemi o naší republice.</p> <p>Ekologicky motivované hry.</p> <p>Sledování událostí v obci.</p> <p>Hry a aktivity na téma dopravy.</p> <p>Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí.</p> <p>Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí.</p> <p>Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur.</p> <p>Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých.</p> <p>Četba, vyprávění, poslech pohádek s etickým obsahem a poučením.</p>
<p>Očekávané výstupy:</p> <p>Pomáhat pečovat o okolní prostředí. Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků. Pochopit, že každý má ve společenství svou roli. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim. Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný. Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit. Rozlišovat některé obrazné symboly. Zacházet s běžnými předměty</p>		

denní potřeby, hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, pracovními pomůckami...
Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Vytváříme vlastní ŠVP PT. K potvrzení, že postupujeme správně, a že program plní svou funkci a účel, nám slouží evaluační systém. Ten různé oblasti vzdělávacího procesu školy hodnotí systematicky, komplexně a pravidelně, podle připraveného plánu. Evaluační a hodnotící činnosti nám tak přináší důležité informace o kvalitě a efektivnosti naší práce.

Evaluační činnost na úrovni třídy a pedagogická diagnostika:

- hodnocení probíhá různými formami, které na sebe navazují a tvoří komplex hodnocení;
- výsledkem hodnocení je analýza stavu a plán dalšího postupu;
- učitelka provádí průběžně a systematicky pedagogickou diagnostiku každého dítěte a důležité informace o jeho pokrocích zaznamenává do Záznamového archu pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v PT ZŠ, tento arch slouží k navrhování a realizaci potřebných pedagogických opatření;
- učitelka si vede pracovní poznámky o dítěti;
- učitelka pravidelně informuje rodiče prostřednictvím Notýsku, do kterého průběžně formou motivačního razítka, samolepky aj. zaznamenává úspěšné činnosti dítěte;
- rodiče jsou pravidelně seznamováni s výsledky vzdělávání dětí na třídních schůzkách a konzultacích;
- učitelka vede děti k sebehodnocení;
- učitelka na konci roku vypracuje zprávu o průběhu školní přípravy dítěte během roku;
- jsou zavedena dětská portfolia.

Při hodnocení sledujeme následující oblasti:

a) Vnitřní evaluaci a hodnocení PT

- hodnocení ŠVP PT a jeho soulad s RVP PV;
- hodnocení cílů vzdělávacího procesu;
- hodnocení podmínek, které jsou v PT vytvářeny;
- hodnocení činností, které v PT probíhají;
- hodnocení výsledků vzdělávání, kterých PT dosahuje.

b) Věcné podmínky:

- uspořádání třídy;
- vhodná vybavenost – nábytek;
- dostupnost didaktického materiálu, dostatek hraček a tvořivého materiálu.

c) Životospráva:

- pitný režim;
- respektování individuální potřeby přijímání potravy;
- dodržování podmínek pestré a zdravé stravy;
- respektování individuální potřeby odpočinku, relaxace;
- umožnění dostatku pohybu venku i ve třídě.

d) Psychosociální podmínky:

- adaptace na nové prostředí v budově ZŠ;
- podpora zdravého sebevědomí a samostatnosti dětí;
- respektování individuálních potřeb dětí;
- vyhýbání se negativním komentářům a kritice;
- dostatečně chválit a pozitivně hodnotit;
- vytváření prostředí klidu, bezpečí a soukromí;
- pěstování důvěry, tolerance, ohleduplnosti, zdvořilosti, solidarity, vzájemné pomoci a podpory.

e) Organizace:

- zajištění pravidelného rytmu a řádu, který je dostatečně flexibilní, respektuje aktuální potřeby dětí a reaguje na aktuální situaci;
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený;
- podněcování dětí k vlastní aktivitě a experimentování, zapojení do organizace činností, možnost pracovat svým tempem.

f) Personální a pedagogické zajištění:

- personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP;
- kvalifikovanost pedagoga a naplnění záměru dalšího vzdělávání pedagoga.

g) Spoluúčast rodičů:

- pravidelná informovanost rodičů o dění v PT;
- účast a zapojení rodičů do programu PT.

Evaluační proces uplatňujeme vždy:

- když chceme zajistit, zda jsme úspěšní či neúspěšní – v čem a proč - když chceme vyřešit problém – porovnáváním apod.;
- operativně, pololetně, na konci školního roku.

Při evaluaci využíváme:

Metody – rozhovor, diskuse, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace, analýza prací dětí, dotazník, anketa, rozbor mediálních ohlasů.

Zdroje informací – pedagogická dokumentace, děti, rodiče, pedagogický sbor, partneři školy, zřizovatel, další odborníci, ohlasy na práci školy – média, tisk, foto.

Evaluace je zpracována:

- V záznamech z hospitačních činností, v záznamech o dětech, v hodnocení školy, ve zpětné vazbě od rodičů.

Plán evaluace			
Předmět	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Evaluace ŠVP	Pedagogické rady Hospitační činnost	Průběžně na konci školního roku	Ředitelka
Evaluace způsobu zpracování a realizace obsahu vzdělávání (IB)	Pedagogické rady Hospitační činnost	Průběžně červen – hodnocení školního roku	Učitelka
Vyhodnocování výchovně vzdělávací činnosti	Záznamy v TK Záznamy přímo v projektech Notýsek dítěte Motivační razítka, samolepky aj.	Průběžně	Učitelka
Vyhodnocování individuálního rozvoje dětí	Záznamy o dětech Záznamový arch	Průběžně Čtvrtletně	Učitelka
Hodnocení dětí s SVP	IVP PLPP	Průběžně	Učitelka Výchovná poradkyně
Evaluace vzdělávání pedagogických pracovníků	Pedagogické rady Přednes poznatků Závěry pro další práci	Průběžně	Zástupkyně ředitelky pro 1. st. ZŠ
Evaluace spolupráce se ZŠ	Pedagogické rady Schůzky s rodiči	Průběžně	Zástupkyně ředitelky pro 1. st. ZŠ
Evaluace prostředí a podmínek vzdělávání	Pedagogické a provozní rady	Dle potřeby hodnocení školního roku (červen)	Zástupkyně ředitelky pro 1. st. ZŠ

Spoluúčast rodičů	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Zda jsou rodiče pravidelně informováni o dění v PT	Diskuse Ankety Pedagogická rada	2x ročně TS 2x ročně konzultace Rada školy	Ředitelka školy, Zástupkyně ředitelky pro 1. st. ZŠ, Pedagogičtí pracovníci

7.1 Pedagogická diagnostika rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě ZŠ

Vzdělávání dětí je založeno na individuální práci s každým dítětem. Je třeba dbát, aby hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání dětí, ale soustředilo se výhradně na individuální pokroky každého z nich a sloužilo tak k tomu, aby pedagog zajistil jejich optimální výchovu a vzdělávání.

Konkrétní vzdělávací potřeby každého dítěte určí ŠPZ na základě vyšetření. Při vstupu dítěte provádí pedagog **vstupní diagnostiku**, aby zjistil jeho konkrétní vzdělávací potřeby a v případě potřeby, společně se závěry vyšetření pedagogického pracoviště vypracoval pro každé dítě IVP nebo PLPP.

Děti jsou pak pravidelně a systematicky diagnostikovány tak, aby pedagog mohl sledovat vzdělávací pokroky dítěte, ověřit v jaké míře si dítě osvojuje sledované dovednosti. Na základě těchto průběžných diagnostik může učitelka přizpůsobit individuální vzdělávací nabídku. V každém čtvrtletí školního roku provádí diagnostiku základních dovedností žáka, tzv. **diagnostiku průběžnou**, v červnu **výstupní**. Pro tyto diagnostiky je používán Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v PT ZŠ, který vypracoval Výzkumný ústav pedagogický v roce 2007. Tento arch slouží k navrhování a realizaci potřebných pedagogických opatření, které by měly pomoci při vyrovnávání případných nedostatků v rozvoji a učení dítěte tak, aby bylo plně využito jeho individuálního potenciálu.

Důležitým zdrojem informací může být i portfolio dítěte. Je založeno při vstupu dítěte do PT. Jeho obsah není nějak závazný. Obsahuje přehled o rozvoji dítěte, diagnostické záznamy, ale i vybrané dětské práce, které dokumentují rozvoj dítěte a jeho pokrok v učení.

Diagnostiky i ostatní materiály pak slouží jako podklady pro zpracování **Závěrečné zprávy o průběhu školní přípravy**, která je součástí dokumentace školy. V této zprávě se hodnotí především, jakých výsledků během vzdělávání bylo dosaženo.

Zákonní zástupci jsou s výsledky vzdělávání jejich dětí pravidelně seznamováni i na TS a při konzultacích. Na závěr školního roku jsou seznámeni se Závěrečnou zprávou o průběhu školní přípravy.

Pedagogická diagnostika			
Předmět	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Přehled o rozvoji a vývojových pokrocích dítěte	Záznamový arch Portfolio Konzultace s rodiči Pedagogické porady	Vstupní (září) Čtvrtletní (listopad, leden, duben) Výstupní (červen)	Učitelka

PŘÍLOHA – Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ

Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ

(podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte:..... Datum narození:.....

Data jednotlivých záznamů:.....

Jméno učitelky:.....

Dítě navštěvovalo – nenavštěvovalo mateřskou školu

Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku

Kdy a jak záznamový arch používat

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či na jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhlo maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (můžeme jeho pomocí provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může učitelce sloužit k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje, či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro čtyři záznamy (má sloupce *I. – IV.*). Rubriku na **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí.

Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho pak plánovat, usměrňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni je dítě zvládá. **Hodnotíme podle stupnice 1 – 4.** Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

- 1 - dosud nezvládá (má vážnější obtíže)**
- 2 - zvládá s vynaložením maximálního úsilí**
- 3 - přetrvávají problémy (občasné, dílčí)**
- 4 - zvládá spolehlivě, bezpečně**
- N - není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)**

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• je dostatečně fyzicky vyspělé					
• jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
• samostatně se obléká					
• je samostatné při jídle					
• je samostatné při zvládnání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
• udržuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
• dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny apod.)					
• dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
• rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
• ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
• s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
• dovede vyřídit drobný vzkaz					
• dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
• odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
• vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
• projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách					
• reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
• dovede odložit přání na pozdější dobu					
• dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
• dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
• dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
• dokáže vyjednávat a dohodnout se					
• dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
• komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
• při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
• pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• vyslovuje správně všechny hlásky					
• mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
• mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)					
• rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
• má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
• rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes)					
• užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
• zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúheln. atd.) a správně jich užívá					
• dokáže správně pojmenovat barvy					
• běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
• je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
• tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
• dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
• rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
• dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově slabiky)					
• dokáže najít rozdíly mezi dvěma obrazy či mezi dvěma podobnými slovy					
• dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
• postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
• dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
• dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
• vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
• přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 – 15 min.), neodbíhá od nich					
• soustředí se i na ty činnosti, které nejsou pro ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
• dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit, reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• dokáže přijmout úkol či povinnost					
• dokáže postupovat podle pokynů					
• zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					

• dovede odlišit hru od systematické práce					
• „nechá“ se získat pro záměrné učení					
• neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě

Školní vzdělávací program pro přípravný ročník (příloha k ŠVP ZV Škola pro budoucnost),
Základní škola Chomutov, Hornická 4387

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě